

1 Bronnen van geldend recht

1.1 Regels van nationaal recht

De essentiële bepalingen van het internationaal privaatrecht van Bulgarije zijn opgenomen in het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht (*Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo*) (KMCP). Het belangrijkste beginsel bij de bepaling van het recht dat van toepassing is op privaatrechtelijke betrekkingen met een internationaal aspect, is dat dergelijke betrekkingen worden beheerst door het recht van de staat waarmee ze het nauwst verbonden zijn.

Geratificeerde internationale verdragen maken krachtens de grondwet deel uit van het nationale recht van het land en prevaleren boven de regels van de nationale wetgeving.

Collisieregels die worden toegepast in burgerlijke procedures, zijn ook te vinden in het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Grazhdanski protsesualen kodeks, GPK*).

1.2 Geldende multilaterale verdragen

Zie hierboven

1.3 De belangrijkste bilaterale verdragen

Zie hierboven

2 Toepassing van de conflictregels

2.1 Ambtshalve toepassing van de conflictregels

Krachtens artikel 28 van het KMCP wordt ambtshalve door de rechtbank toegezien op de internationale rechterlijke bevoegdheid. De betrokken partijen hoeven hier niet om te verzoeken. De beslissing die bepaalt dat een dergelijke bevoegdheid bestaat of ontbreekt, is vatbaar voor een tussentijds cassatieberoep. De rechtbank moet de collisieregels kennen en toepassen.

Wanneer de bepaling van welk recht er van toepassing is afhangt van de kwalificatie van de essentiële aspecten of van de rechtsbetrekking, worden die aspecten of betrekkingen gekwalificeerd krachtens de Bulgaarse wetgeving. Bij de beoordeling van de kwalificatie moet de rechtbank het internationale aspect van de te beslechten betrekkingen in aanmerking nemen.

2.2 Renvoi (herverwijzing, verduidelijking)

Het internationaal privaatrecht van Bulgarije is bekend met en maakt gebruik van terugverwijzing. Terugverwijzing naar het Bulgaarse recht en doorverwijzing naar het recht van een derde land zijn niet toegestaan met betrekking tot:

1. de rechtspositie van rechtspersonen en van entiteiten zonder rechtspersoonlijkheid;
2. de formele eisen voor juridische transacties;
3. de keuze van het toepasselijke recht;
4. onderhoud;
5. contractuele betrekkingen;
6. niet-contractuele betrekkingen.

Krachtens artikel 40, lid 3, van het KMCP geldt het Bulgaarse materiële recht of, respectievelijk, het materiële recht van het derde land wanneer terugverwijzing mogelijk is.

2.3 Wijziging aanknopingspunt

Krachtens artikel 27 van het KMCP blijft de bevoegdheid behouden indien de gronden voor internationale bevoegdheid bestonden toen de zaak werd aangespannen, zelfs als deze gronden vervallen terwijl de procedure loopt. Indien internationale bevoegdheid niet bestond toen de zaak werd aangespannen, moet die bevoegdheid worden verleend als de gronden hiervoor tijdens de procesvoering ontstaan.

Een eventuele tussentijdse verandering van de omstandigheden waarop de bepaling van het toepasselijke recht is gebaseerd, heeft geen terugwerkende kracht: artikel 42 van het KMCP.

Indien de plaats waar goederen zich bevinden, verandert nadat een zakelijk recht is vastgesteld of beëindigd, verandert het toepasselijke recht dienovereenkomstig. Krachtens artikel 66 van het KMCP kunnen, wanneer goederen worden verplaatst, de verkregen rechten ingevolge het recht van de staat waar de goederen zich voorheen bevonden, niet worden uitgeoefend ten nadele van het recht van de staat waarnaar de goederen zijn verplaatst.

Krachtens artikel 93, lid 4, van het KMCP kunnen de overeenkomstsluitende partijen op elk moment besluiten de overeenkomst of een deel ervan te onderwerpen aan een ander recht dan het recht waardoor de betreffende overeenkomst voorheen werd beheerst.

2.4 Niet-toepassing van conflictregels in uitzonderingsgevallen

Een buitenlandse rechtsregel wordt uitsluitend buiten toepassing gelaten indien de gevolgen van de toepassing kennelijk onverenigbaar zijn met de openbare orde van Bulgarije.

De toepassing van de collisieregels in het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht doet geen afbreuk aan de toepassing van de dwingende bepalingen van het Bulgaarse recht die, gezien hun onderwerp en doel, onverminderd de doorverwijzing naar een buitenlands recht moeten worden toegepast.

De rechtbank kan rekening houden met de dwingende bepalingen van een andere staat waarmee de betrekking nauw verbonden is indien deze bepalingen moeten worden toegepast krachtens het recht van de staat die ze heeft voorgeschreven, onverminderd welk recht toepasselijk is verklaard door een collisieregule van het wetboek. Om te besluiten of rekening wordt gehouden met dergelijke speciale dwingende bepalingen, moet de rechtbank de aard van die bepalingen en hun onderwerp en de gevolgen van het al dan niet toepassen in acht nemen.

Bulgaarse rechtbanken zijn bevoegd inzake tegen verschillende verweerders ingestelde vorderingen indien de gronden voor rechtsbevoegdheid bestaan voor een van die verweerders. Daar waar Bulgaarse rechtbanken bevoegd zijn voor een van de door de eiser ingestelde vorderingen, zijn zij tevens bevoegd voor de overige vorderingen.

2.5 Vaststelling van de inhoud van buitenlands recht

De rechtbank of een andere autoriteit die het recht toepast, stelt ambtshalve de inhoud van het buitenlandse recht vast. De rechtbank kan gebruikmaken van de in internationale verdragen vastgestelde methoden, informatie opvragen bij het ministerie van Justitie of een andere instantie en advies inwinnen bij deskundigen en gespecialiseerde instanties.

Niettemin hebben de partijen het recht documenten te overleggen waarin de inhoud van de bepalingen van het buitenlandse recht waarop zij hun moties of bezwaren baseren is vastgelegd, of de rechtbank of een andere autoriteit op een andere manier te helpen bij de toepassing van het recht. De rechtbank of een andere autoriteit die het recht toepast, kan de partijen opdracht geven assistentie te verlenen bij de vaststelling van de inhoud van het buitenlandse recht. Het buitenlandse recht wordt geïnterpreteerd en toegepast zoals het in de staat die het heeft opgesteld wordt geïnterpreteerd en toegepast.

De verdeling van de bewijslast wordt bepaald door het materieel recht dat de gevolgen van het te bewijzen feit beheerst.

Daar waar de bevoegdheid van de Bulgaarse rechtbanken kan worden bepaald door een overeenkomst tussen de partijen bij het geschil, kan de bevoegdheid zelfs zonder een dergelijke overeenkomst worden vastgesteld indien de verweerder deze uitdrukkelijk of stilzwijgend aanvaardt door middel van handelingen op grond van het geschil.

De Bulgaarse handhavingsautoriteiten hebben exclusieve bevoegdheid om naleving af te dwingen wanneer de verbintenis die aan een dergelijke vordering is onderworpen moet worden uitgevoerd door een persoon die zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft, of wanneer het onderwerp van die vordering zich in Bulgarije bevindt.

3 De conflictregels

3.1 Contractuele verbintenissen en rechtshandelingen

Dit gebied wordt beheerst door Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I), en Bulgarije is ook toegetreten tot het Verdrag van Rome van 1980,

[Verdrag 80/934/EEG inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst ter ondertekening opgesteld te Rome op 19 juni 1980.](#)

Indien de bovengenoemde verordening niet van toepassing is, gelden de bepalingen van het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht.

Bulgaarse rechtbanken zijn bevoegd inzake vorderingen op contractuele betrekkingen wanneer de verweerder een gewone verblijfplaats, zetel of hoofdzetel van diens onderneming in Bulgarije heeft, wanneer de eiser of verzoeker de Bulgaarse nationaliteit heeft of een in Bulgarije geregistreerde rechtspersoon is, en wanneer Bulgarije de plaats van uitvoering van de verbintenis is of wanneer de verweerder een hoofdzetel van diens onderneming in Bulgarije heeft. Overeenkomsten worden beheerst door het recht dat de partijen hebben gekozen.

Tenzij anders overeengekomen, worden de partijen geacht de gewoonte waarvan de partijen op de hoogte zijn of hadden behoren te zijn en die in de internationale handel algemeen bekend is en door partijen bij dergelijke overeenkomsten in de betreffende handelsbranche doorgaans in acht wordt genomen, als toepasselijk te hebben aanvaard.

Bij hun keuze kunnen partijen een toepasselijk recht aanwijzen voor de overeenkomst in haar geheel of voor slechts een onderdeel daarvan.

Daar waar het onderwerp van de overeenkomst een zakelijk recht betreffende onroerend goed is, wordt de overeenkomst geacht het nauwst verbonden te zijn met de staat waar het onroerend goed is gelegen.

De totstandkoming en materiële geldigheid van een overeenkomst of van enige bepaling van een overeenkomst wordt beheerst door het recht van de staat dat van toepassing is op de geldigheid van de overeenkomst. Een overeenkomst is geldig als deze voldoet aan de vormvereisten vastgelegd in het recht dat op de overeenkomst van toepassing is zoals voorzien in het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht of in het recht van de staat waar de overeenkomst is gesloten. Het recht dat de overeenkomst beheerst, is bovendien van toepassing in verband met het bewijzen van de overeenkomst voor zover dit recht regels die wettelijke vermoedens vestigen of andere bepalingen met betrekking tot de bewijslast bevat.

Bulgaarse rechtbanken zijn bevoegd voor vorderingen ingesteld door een gebruiker wanneer de verweerder een gewone verblijfplaats, statutaire zetel of hoofdzetel van diens onderneming in Bulgarije heeft, wanneer de eiser of verzoeker de Bulgaarse nationaliteit heeft of een in Bulgarije geregistreerde rechtspersoon is, en wanneer hij een gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft.

De bepalingen van het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht zijn niet van toepassing op verbintenissen uit een wissel, een promesse en een cheque.

3.2 Niet-contractuele verbintenissen

Dit gebied wordt beheerst door Verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (Rome II).

Indien de bovengenoemde verordening niet van toepassing is, gelden de bepalingen van het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht.

De verbintenissen die voortvloeien uit een onrechtmatige daad, worden beheerst door het recht van de staat op wiens grondgebied de rechtstreekse schade is ontstaan of dreigt te ontstaan (*lex loci delicti commissi*). Wanneer de persoon die de onrechtmatige daad heeft begaan en de persoon die hiervan schade ondervindt beide hun gewone verblijfplaats of bedrijfszetel in dezelfde staat hebben op het moment dat de schade ontstaat, is het recht van die staat van toepassing.

Niettemin geldt dat, wanneer uit het geheel van de omstandigheden volgt dat de onrechtmatige daad kennelijk nauwer verbonden is met een andere staat, het recht van die staat van toepassing is. Een kennelijk nauwer verband kan gebaseerd zijn op een bestaande betrekking tussen de partijen, zoals een overeenkomst die nauw verbonden is met de onrechtmatige daad in kwestie.

Bulgaarse rechtbanken zijn bevoegd voor vorderingen op geleden schade als gevolg van een onrechtmatige daad waarbij de verweerder een gewone verblijfplaats of zetel heeft, waarbij de eiser aan dezelfde voorwaarden voldoet en waarbij het schadeveroorzakende feit is gepleegd in Bulgarije of de schade is ontstaan in Bulgarije.

Wanneer de schade wordt veroorzaakt, of dreigt te worden veroorzaakt, door een defect product, wordt de verplichting tot schadevergoeding beheerst door het recht van de staat waar de persoon die de schade ondervindt zijn gewone verblijfplaats heeft.

De verbintenissen die voortvloeien uit een daad van oneerlijke concurrentie en van mededingingsbeperking worden beheerst door het recht van de staat op wiens grondgebied de belangen van concurrenten in de betrekkingen daartussen, of de collectieve belangen van consumenten, rechtstreeks en aanzienlijk worden geschaad of dreigen te worden geschaad.

De verbintenissen die voortvloeien uit een inbreuk op persoonlijkheidsrechten door de massacommunicatiemediën en uit een inbreuk op rechten ten aanzien van persoonsgegevens worden, afhankelijk van de voorkeur van de persoon die schade ondervindt, beheerst door het recht van de staat waar die persoon zijn gewone verblijfplaats heeft, of het recht van de staat op wiens grondgebied de schade is ontstaan, of het recht van de staat waar de verweerder zijn bedrijfszetel heeft.

De verbintenissen die voortvloeien uit een milieu-inbreuk worden beheerst door het recht van de staat op wiens grondgebied de schade is ontstaan.

De verbintenissen die voortvloeien uit een inbreuk op auteursrechten, op naburige rechten en op industriële-eigendomsrechten worden beheerst door het recht van de staat waarvoor bescherming van dat recht is gevraagd (*lex loci protectionis*).

De verbintenissen die voortvloeien uit ongegronde verrijking worden beheerst door het recht van de staat waar de verrijking plaatsvindt, tenzij de ongegronde verrijking plaatsvindt in verband met een andere betrekking tussen de partijen (bv. een overeenkomst die nauw verbonden is met de ongegronde verrijking).

De verbintenissen die voortvloeien uit zaakwaarneming worden beheerst door het recht van de staat waar de betreffende partij zijn gewone verblijfplaats of bedrijfszetel had op het moment dat de zaak werd aangenomen. Wanneer de verbintenis die voortvloeit uit zaakwaarneming verbonden is met bescherming van een natuurlijke persoon of van een bepaald eigendom, is het recht van de staat waar de persoon of het eigendom zich bevond op het moment van de zaakwaarneming van toepassing. Wanneer uit het geheel van de omstandigheden volgt dat de zaakwaarneming kennelijk nauwer verbonden is met een andere staat, is het recht van die staat van toepassing.

Na totstandkoming van een verbintenis die voortvloeit uit een niet-contractuele betrekking, kunnen de partijen deze verbintenis aan een door hen gekozen recht onderwerpen.

Het recht dat van toepassing is op verbintenissen die voortvloeien uit niet-contractuele betrekkingen beheerst de voorwaarden en de omvang van de aansprakelijkheid en de personen die aansprakelijk zijn, de gronden tot uitsluiting van aansprakelijkheid en elke beperking en verdeling van aansprakelijkheid, de te nemen maatregelen om te zorgen voor naleving, de soorten letsel of schade, de personen die recht hebben op vergoeding voor letsel of persoonlijk geleden schade, de aansprakelijkheid voor door een andere persoon veroorzaakt letsel, de wijzen van tenietgaan van een verbintenis en de bewijsvoering van de verbintenissen.

De aansprakelijkheid van de staat en van publiekrechtelijke instellingen, inclusief hun autoriteiten en vertegenwoordigers, wordt niet beheerst door het toepasselijke recht wat betreft handelingen die zij verrichten in het kader van de uitoefening van hun bevoegdheden.

Ongeacht welk recht toepasselijk is, moet bij het bepalen van de aansprakelijkheid rekening worden gehouden met de veiligheidsvoorschriften en gedragsregels die van kracht waren op de plaats waar en het moment waarop het schadeveroorzakende feit werd gepleegd.

Het recht van personen die letsel of schade hebben geleden om een rechtstreekse vordering in te stellen tegen de verzekeraar van de persoon die aansprakelijk wordt gesteld, wordt beheerst door het recht dat van toepassing is op de verbintenis die voortvloeit uit de betreffende niet-contractuele betrekking.

3.3 De burgerlijke staat van personen (naam, woonplaats, handelingsbekwaamheid)

Het vermogen van een persoon om rechten en plichten te hebben en om rechtsbetrekkingen aan te gaan wordt beheerst door het nationale recht (*lex patriae*) (het recht van de staat waarvan die persoon een onderdaan is). Wanneer het op een bepaalde betrekking toepasselijke recht bijzondere voorwaarden stelt met betrekking tot het vermogen om rechten en plichten te hebben, is dat recht van toepassing. Indien de overeenkomst wordt aangegaan tussen twee personen die zich op het grondgebied van dezelfde staat bevinden, kan de persoon die krachtens het recht van die staat het vermogen heeft om rechten en plichten te hebben, zich uit hoofde van artikel 50, lid 2, van het KMCP niet beroepen op het feit dat hij volgens het recht van een andere staat handelingsonbekwaam is, tenzij de wederpartij ten tijde van de sluiting van de overeenkomst op de hoogte was van deze onbekwaamheid of hiervan door nalatigheid niet op de hoogte was. De bepaling in punt 2 is niet van toepassing op transacties in familie- en erfopvolgingsrelaties, of op transacties inzake zakelijke rechten betreffende onroerend goed dat zich in een andere staat bevindt dan de staat waar de transactie is gesloten.

Het vermogen van een persoon om commerciële activiteiten uit te voeren zonder oprichting van een rechtspersoon wordt bepaald door het recht van de staat waar de persoon als handelaar staat geregistreerd. Wanneer registratie niet vereist is, geldt het recht van de staat waar de persoon de hoofdzetel van zijn onderneming heeft.

Krachtens artikel 53 van het KMCP worden de naam van een persoon en de wijziging van die naam beheerst door het nationale recht van de persoon. Het gevolg van de nationaliteitswijziging voor de naam wordt bepaald door het recht van de staat wiens nationaliteit de persoon heeft verworven. Wanneer een dergelijke persoon staatloos is, wordt het gevolg van de wijziging van zijn gewone verblijfplaats voor de naam bepaald door het recht van de staat waar de persoon zijn nieuwe gewone verblijfplaats vestigt.

De naam en de wijziging ervan kunnen worden beheerst door het Bulgaarse recht indien hierom wordt verzocht door een persoon die zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft.

Bulgaarse rechtbanken zijn bovendien bevoegd inzake kwesties die verband houden met de wijziging of bescherming van een naam wanneer de persoon de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft, kwesties die verband houden met beperking of ontneming van de capaciteit van Bulgaarse onderdanen om rechtsbetrekkingen aan te gaan en kwesties die verband houden met intrekking van de beperking of ontneming van de capaciteit van Bulgaarse onderdanen om rechtsbetrekkingen aan te gaan, om curatele of mentorschap toe te passen of te beëindigen, om een afwezige persoon vermist of dood te verklaren, wanneer de persoon die onder curatele of mentorschap wordt geplaatst de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft.

3.4 Afstamming en adoptie

3.4.1 Afstamming

Bulgaarse rechtbanken en andere autoriteiten zijn bevoegd inzake procedures voor de vaststelling en betwisting van een ouder-kindrelatie, wanneer de verweerder een gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft, wanneer de eiser of verzoeker de Bulgaarse nationaliteit heeft en wanneer het kind of de ouder, die een partij is, de Bulgaarse nationaliteit bezit of in Bulgarije zijn gewone verblijfplaats heeft. Deze bevoegdheid is bovendien van toepassing op kwesties die verband houden met persoonlijke en zakelijke betrekkingen tussen ouders en kinderen en met adoptie en nietigverklaring of intrekking van adoptie, wanneer de adopteerder, de geadopteerde of een van de ouders van de geadopteerde de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft. De vaststelling van een ouder-kindrelatie wordt beheerst door het recht van de staat wiens nationaliteit het kind op het moment van zijn geboorte heeft verworven. Hetzelfde recht is van toepassing op de persoonlijke betrekkingen tussen de ouders op het moment van de geboorte. Terugverwijzing naar het recht van een derde land wordt geaccepteerd wanneer dat recht vaststelling van de ouder-kindrelatie van het kind erkent.

3.4.2 Adoptie

De voorwaarden voor adoptie worden beheerst door het recht van de staat waarvan de adopteerder (of adopteerders) en de geadopteerde onderdaan zijn ten tijde van de indiening van de adoptieaanvraag. Indien deze personen verschillende nationaliteiten hebben, is het nationale recht van elk van deze personen van toepassing. Wanneer de geadopteerde de Bulgaarse nationaliteit heeft, moet het ministerie van Justitie om toestemming worden gevraagd. De voorwaarden en procedure voor het verlenen van toestemming voor de adoptie van een persoon die de Bulgaarse nationaliteit heeft door iemand met een buitenlandse nationaliteit, zijn vastgesteld in een verordening van het ministerie van Justitie. Wanneer de geadopteerde de Bulgaarse nationaliteit heeft, moet de adopteerder (met de Bulgaarse of een buitenlandse nationaliteit) die zijn gewone verblijfplaats in een andere staat heeft tevens voldoen aan de voorwaarden voor adoptie van het recht van die staat. Het gevolg van adoptie wordt beheerst door het gemeenschappelijke nationale recht van adopteerder en geadopteerde. Indien adopteerder en geadopteerde verschillende nationaliteiten hebben, is het recht van de staat waar zij een gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben van toepassing.

Bulgaarse rechtbanken zijn bevoegd inzake onderhoudsvorderingen wanneer de verweerder zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft, wanneer de eiser of de verzoeker de Bulgaarse nationaliteit heeft en wanneer de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft.

Onderhoudsverplichtingen worden beheerst door het recht van de staat waar de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft, tenzij het nationale recht voor hem gunstiger is. In dergelijke gevallen geldt het nationale recht van de onderhoudsgerechtigde. Wanneer het toepasselijke recht de toekenning van onderhoud niet erkent, geldt het Bulgaarse recht.

3.5 Huwelijk, ongehuwd samenwonen en geregistreerd partnerschap, echtscheiding, scheiding van tafel en bed, onderhoudsverplichtingen

3.5.1 Huwelijk

In Bulgarije wordt een huwelijk voltrokken door een ambtenaar van de burgerlijke stand als een van de toekomstige echtgenoten de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft. Een huwelijk tussen buitenlandse onderdanen kan in Bulgarije worden voltrokken door een consulaire ambtenaar of een diplomatieke ambtenaar van de staat van oorsprong van de betreffende buitenlandse staatsburgers als dit is toegestaan krachtens het recht van die staat. Bulgaarse staatsburgers in het buitenland kunnen een huwelijk aangaan ten overstaan van een bevoegde instantie van de buitenlandse staat als dit is toegestaan krachtens het recht van die staat. Een huwelijk tussen Bulgaarse staatsburgers in het buitenland kan worden voltrokken door een Bulgaarse consulaire of diplomatieke ambtenaar als dit is toegestaan krachtens het recht van de ontvangende staat. Een huwelijk tussen een Bulgaarse staatsburger en een buitenlandse staatsburger kan in het buitenland worden voltrokken door een Bulgaarse consulaire of diplomatieke ambtenaar als dit is toegestaan krachtens het recht van de ontvangende staat en het nationale recht van de buitenlandse staatsburger. Huwelijkszaken zijn rechtsgeldig in Bulgaarse rechtbanken als een van de echtgenoten de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft. De formele vereisten voor huwelijken worden beheerst door het recht van de staat van de voltrekking.

De materiële vereisten voor het aangaan van een huwelijk worden voor elk van de toekomstige echtgenoten beheerst door het recht van de staat waarvan de persoon de nationaliteit had op het moment van de huwelijksvoltrekking.

Wat betreft een Bulgaarse staatsburger die in het buitenland een huwelijk aangaat, kan de in artikel 6, lid 2, van het familierecht (*Semeen kodeks*) bedoelde vergunning worden verleend door de Bulgaarse diplomatieke of consulaire ambtenaar.

Wanneer een van de toekomstige echtgenoten de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft, wordt het huwelijk voltrokken door een Bulgaarse ambtenaar van de burgerlijke stand en, indien het toepasselijke interne buitenlandse recht een belemmering opwerpt voor het aangaan van het huwelijk die, krachtens het Bulgaarse recht, onverenigbaar is met de vrijheid om een huwelijk aan te gaan, wordt deze belemmering genegeerd. Een buitenlandse staatsburger of een staatloze moet aan de Bulgaarse ambtenaar van de burgerlijke stand bewijzen dat zijn nationale recht de geldigheid van een door een buitenlandse bevoegde autoriteit voltrokken huwelijk erkent en dat er krachtens zijn nationale recht geen belemmeringen zijn om dat huwelijk aan te gaan.

3.5.2 Ongehuwd samenwonen en geregistreerd partnerschap

Er zijn geen bijzondere collisieregels.

3.5.3 Echtscheiding en scheiding van tafel en bed

Dit gebied wordt beheerst door Verordening (EU) nr. 1259/2010 van de Raad van 20 december 2010 tot nauwere samenwerking op het gebied van het toepasselijke recht inzake echtscheiding en scheiding van tafel en bed.

Indien de bovengenoemde verordening niet van toepassing is, gelden de bepalingen van het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht.

De echtscheiding van echtgenoten met dezelfde buitenlandse nationaliteit wordt beheerst door het recht van de staat waarvan zij onderdaan zijn op het moment dat het echtscheidingsverzoek wordt ingediend.

De echtscheiding van echtgenoten met verschillende nationaliteiten wordt beheerst door het recht van de staat waar zij hun gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben op het moment dat het echtscheidingsverzoek wordt ingediend. Wanneer de echtgenoten geen gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben, geldt het Bulgaarse recht.

Indien het toepasselijke buitenlandse recht de echtscheiding niet erkent en een van de echtgenoten de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft op het moment dat het echtscheidingsverzoek wordt ingediend, geldt het Bulgaarse recht.

3.5.4 Onderhoudsverplichtingen

Dit gebied wordt beheerst door Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen.

Indien de bovengenoemde verordening niet van toepassing is, gelden de bepalingen van het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht.

Onderhoudsverplichtingen worden beheerst door het recht van de staat waar de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft, tenzij het nationale recht voor hem gunstiger is. In dergelijke gevallen geldt het nationale recht van de onderhoudsgerechtigde. Wanneer de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige onderdanen van dezelfde staat zijn en de onderhoudsplichtige zijn gewone verblijfplaats in die staat heeft, is het gemeenschappelijke nationale recht van beide personen van toepassing. Wanneer het toepasselijke recht de toekenning van onderhoud in de bovenstaande situaties niet erkent, geldt het Bulgaarse recht.

Wanneer onderhoudsverplichtingen tussen ex-echtgenoten voortvloeien uit nietigverklaring van het huwelijk of uit echtscheiding, geldt het recht dat van toepassing was op de echtscheiding of de nietigverklaring van het huwelijk.

Het recht dat van toepassing is op onderhoud bepaalt:

1. of onderhoud kan worden gevorderd, voor welk bedrag en door wie;
2. wie onderhoud kunnen vorderen en binnen welke termijn;
3. of en onder welke voorwaarden het onderhoud kan worden gewijzigd;
4. de gronden voor beëindiging van het recht op onderhoud;
5. de verplichting van de onderhoudsplichtige om de autoriteit terug te betalen die in zijn plaats het onderhoud heeft bekostigd.

Bij bepaling van het onderhoudsbedrag moet rekening worden gehouden met de financiële draagkracht van de onderhoudsplichtige en met de werkelijke behoeften van de onderhoudsgerechtigde. Dit geldt ook wanneer het toepasselijke buitenlandse recht anders bepaalt.

Nietigverklaring van het huwelijk wordt beheerst door het recht dat van toepassing was op de materiële vereisten voor het sluiten van het huwelijk.

Zie voor nietigverklaring van het huwelijk en scheiding het desbetreffende onderdeel.

3.6 Huwelijksvermogensrecht

De rechtbank met bevoegdheid voor kwesties die verband houden met nietigverklaring of echtscheiding is bevoegd voor kwesties die verband houden met persoonlijke en zakelijke betrekkingen tussen de echtgenoten.

De persoonlijke betrekkingen tussen echtgenoten worden beheerst door hun gemeenschappelijke nationale recht. De persoonlijke betrekkingen tussen echtgenoten met verschillende nationaliteiten worden beheerst door het recht van de staat waar zij een gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben of, wanneer zij geen gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben, door het recht van de staat waarmee beide echtgenoten het nauwst verbonden zijn. De zakelijke betrekkingen tussen echtgenoten worden beheerst door het recht dat van toepassing is op de onderlinge persoonlijke betrekkingen.

3.7 Erfrecht

Dit gebied wordt beheerst door Verordening (EU) nr. 650/2012 van 4 juli 2012 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en de aanvaarding en de tenuitvoerlegging van authentieke akten op het gebied van erfopvolging, alsmede betreffende de instelling van een Europese erfrechtverklaring.

Indien de bovengenoemde verordening niet van toepassing is, gelden de bepalingen van het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht.

Bulgaarse rechtbanken en andere autoriteiten zijn bevoegd inzake vorderingen die verband houden met erfopvolging wanneer de overledenen op het moment van overlijden hun gewone verblijfplaats in Bulgarije hadden of de Bulgaarse nationaliteit hadden, en wanneer een deel van hun nalatenschap zich in Bulgarije bevindt.

Erfenis van roerend goed wordt beheerst door het recht van de staat waar de overledene zijn gewone verblijfplaats had op het moment van zijn dood. Erfenis van onroerend goed wordt beheerst door het recht van de staat waar het onroerend goed zich bevindt. De overledenen kiezen het recht van de staat wiens nationaliteit zij hadden op het moment dat zij die keuze maken om de erfenis van hun gehele nalatenschap te beheersen. De keuze van een toepasselijk recht mag geen afbreuk doen aan het wettelijk erfdeel van de erfgenen bepaald volgens het bovenstaande toepasselijke recht.

Het vermogen van een persoon om zijn nalatenschap na te laten via een testament (maken en intrekken) wordt beheerst door het recht dat van toepassing is op erfopvolging. Een testament is formeel geldig als dit in overeenstemming is met het recht van de staat waar het is gemaakt, of wiens nationaliteit de erflater had op het moment dat het testament werd gemaakt of op het moment van zijn overlijden, of waar de erflater zijn gewone verblijfplaats had, of waar het onroerende goed uit het testament zich bevindt.

Het recht dat van toepassing is op erfopvolging beheerst het tijdstip en de plaats van het opvallen van de nalatenschap, de verschillende erfgenen en hun volgorde, de erfdelen van de erfgenen, het vermogen om te erven, het overnemen van de verplichtingen van de overledene en de verdeling hiervan onder de erfgenen, het aanvaarden en afstand doen van de nalatenschap, de termijnen voor aanvaarding van de nalatenschap, het beschikbare deel van de nalatenschap en de voorwaarden voor materiële geldigheid van het testament. Wanneer er geen erfgenen zijn krachtens het recht dat van toepassing is op de erfopvolging, vloeit het nalatenschap dat zich op het grondgebied van Bulgarije bevindt terug naar de Bulgaarse staat of naar de gemeente.

3.8 Goederenrecht

Dit gebied wordt beheerst door Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juli 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I).

Indien de bovengenoemde verordening niet van toepassing is, gelden de bepalingen van het Wetboek betreffende het internationaal privaatrecht.

Kwesties die verband houden met onroerend goed dat zich in Bulgarije bevindt, kwesties die verband houden met handhaving of veiligheid ten aanzien van dergelijk onroerend goed en kwesties die verband houden met de overdracht of vaststelling van zakelijke rechten op dergelijk onroerend goed zijn uitsluitend rechtsgeldig in Bulgaarse rechtbanken en andere autoriteiten.

Bezit, eigendom en andere zakelijke rechten op roerend en onroerend goed worden beheerst door het recht van de staat waar het roerend of onroerend goed zich bevindt (*lex loci rei sitae*). Of een goed roerend dan wel onroerend is en het type zakelijke recht wordt bepaald door hetzelfde recht.

De verwerving en beëindiging van zakelijke rechten en bezitsrechten wordt beheerst door het recht van de staat waar het eigendom zich bevond toen de handeling werd verricht of toen de omstandigheden die de verwerving of beëindiging rechtvaardigen zich voordeden.

De verwerving, overdracht of beëindiging van zakelijke rechten op vervoersmiddelen wordt beheerst door het recht van de vlag van het vaartuig, het recht van de staat waar het luchtvaartuig is geregistreerd of het recht van de staat waar de exploitant van het rollend spoorwagematerieel en van motorvoertuigen te land zijn bedrijfszetel heeft.

3.9 Insolventie

Dit gebied wordt beheerst door Verordening (EG) nr. 1346/2000 van de Raad en, vanaf 26 juni 2017, door Verordening (EU) 2015/848 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures.

Zie Insolventie.

De onderstaande websites kunnen nuttig zijn:

<https://www.justice.government.bg>

<http://www.vss.justice.bg>

<http://www.vks.bg/>

<http://www.vss.justice.bg/page/view/1397>

Laatste update: 07/04/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.